

بررسی عوامل اجتماعی اقتصادی مؤثر بر وجدان کاری کارشناسان ادارات دولتی در شهر یاسوج

سید علی عباس محدث^۱، هدایت عظیمی فر^۲، آذر آلهی^۳، سید محراب علوی^۴، مسلم مرتضی

پور^۵

^۱ دانش آموخته کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان
^۲ دانش آموخته کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه پیام نور واحد غرب تهران
^۳ دانش آموخته کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یاسوج
^۴ دانش آموخته کارشناسی ارشد حقوق دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران
^۵ دکتری تخصصی جامعه شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان

چکیده

هدف از پژوهش حاضر «بررسی عوامل اجتماعی اقتصادی مؤثر بر وجدان کاری کارشناسان ادارات دولتی در شهر یاسوج» می باشد. وجدان کاری عبارت است از احساس وجدان کاری درونی به منظور رعایت الزاماتی که در ارتباط با کار مورد توافق قرار گرفته است. به بیان دیگر منظور از وجدان کاری، رضایت قلبی، وجدان کاری و التزام عملی نسبت به وظیفه هایی است که قرار است انسان آنها را انجام دهد، به گونه ای که اگر بازرس و ناظری نیز بر فعالیت او نظاره گر نباشد، باز هم در انجام وظیفه قصوری روا نخواهد داشت. چگونه می توان کم کاری، عدم احساس مسئولیت، حضور نیافتن در محل کار، عدم پاسخگویی و راهنمایی صحیح مراجعان، مراقبت نکردن صحیح از اموال، بی توجهی به کیفیت کار و گرایش به آسان طلبی را به رضایت شغلی و انجام کار با کیفیت بالا و مطلوب و حضور مؤثر در محل کار تبدیل کرد؟ حتی به این موضوع نیز باید توجه شود که چگونه می توان برای ایجاد یک سیستم مطلوب یک معنی مشترک را در میان همکاران به وجود آورد؟ نیروی انسانی ما به تقویت وجدان کاری و تغییر در فرهنگ کار، نیازمند است چرا که نیروی انسانی موجدان کاری، سازمان را در دستیابی به اهداف خود یاری می دهد. در صورت دارا بودن بالاترین حد وجدان کار می توان جامعه ای را تصور کرد که در آن افراد در مشاغل گوناگون سعی دارند تا کارهای محوله را به بهترین وجه و به طور دقیق و کامل و با رعایت اصول بهینه سازی انجام دهند. پس وجدان کاری موجب می گردد تا افراد سیستمی و نظام مند گردند. به هر حال در این تحقیق پژوهشگر بر آن است تا با تحلیلی که بصورت تجربی در نظام اداری شهر یاسوج داشته و همچنین شناخت مؤثری که در ساختار سازمانها دارد، میزان و تأثیر وجدان را در کارایی و اثر بخشی کارشناسان به عنوان متخصصین دستگاههای دولتی بررسی نماید. چراکه عدم رضایت شغلی از کارشناسان و سیاسی نگری به انتخاب مدیران عملاً نارضایتی مردم و توسعه نیافتگی استان را در سطح وسیع

به همراه داشته است. گرچه از نگاه مدیریتی قابل تأمل است لیکن از منظر جامعه شناختی نیز فراتر از فراز و فرودهای مدیریتی قابل کنکاش است. طرح تحقیق حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. نمونه‌ی مورد پژوهش ۴۰۰ نفر از کارشناسان شاغل در ادارات دولتی شهر یاسوج بودند که با استفاده از روش نمونه گیری متناسب با حجم (۶۳۵۰ نفر) انتخاب شدند. ابزار پژوهش، پرسشنامه‌ی محقق بود که (مجموعاً ۷ سؤال عمومی و ۴۶ سؤال تخصصی) در اختیار پاسخگویان و به شیوه کاملاً تصادفی و همچنین به لحاظ ضرورت در اجتناب از انتخاب جنسیت، توزیع گردید. نتایج حاصل از اجرای پرسشنامه با استفاده از روش ضریب همبستگی چند گانه (رگرسیون) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد که عوامل اجتماعی اقتصادی خاص این شهر در درجه اول و سپس عوامل سیاسی، منطقه ای و بومی به ترتیب بر وجدان کاری مؤثرند ($p < .0/5$) بررسی رابطه اینکه آیا بین ناآگاهی مدیران با اهداف سازمانی، نحوه انتخاب مدیران در دستگاه های دولتی، دخالت جناح های سیاسی، با وجدان کاری کارشناسان رابطه معنا داری وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: وجدان، تعهد، جناح سیاسی، عدالت سازمانی، انضباط، روحیه، کارایی، انگیزش و تعهد.

مطالعات آینده پژوهی و سیاستگذاری

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۳۲-۴۹